

Kontakty

Krajský úřad Kraje Vysočina, OŽPZ:

Ing. Eva Horná, vedoucí OŽPZ,
Seifertova 24, 587 33 Jihlava,
tel.: 564 602 512, mob.: 724 650 250,
e-mail: horna.e@kr-vysocina

Ing. Jiří Bartoš, OŽPZ,
Žižkova 57, 587 33 Jihlava,
tel.: 564 602 264, mob.: 724 650 116,
e-mail: bartos.j@kr-vysocina.cz

Stanice Pavlov, o.p.s.:

Ing. Zbyšek Karafiát Ph.D., ředitel Stanice Pavlov,
o.p.s., Pavlov 54, 584 01 Ledec nad Sázavou,
mob.: 734 309 798
e-mail: stanicepavlov@seznam.cz
www.stanicepavlov.eu

Lesy České republiky, s.p.:

Ing. Rostislav Čech, Krajské ředitelství Jihlava,
Lidická Kolonie 39, 586 01 Jihlava,
tel.: 567 308 728, mob.: 724 525 161,
email: cech.oi18@lesy.cz

Lesní pedagogika

Hlavním cílem lesní pedagogiky je přiblížení a představení lesa a hospodaření v něm mladému člověku. Snahou lesní pedagogiky je nastinit mladým lidem činnost lesníků. Informace jsou dětem předávány přímo lesníky, kteří jsou proškolenými lesními pedagogy. Lesní pedagogové se snaží představit les tak, jak je v rámci lesního hospodaření využíván – jako součást životního prostoru a zdroj nenahraditelných surovin.

Krajský úřad nabízí lesní pedagogiku široké veřejnosti. Výchovně vzdělávací akce zajišťuje buď samostatně, nebo ve spolupráci s jinými subjekty. Krajský úřad provozuje lesní pedagogiku pro děti a mládež zdarma na základě objednávky, která je umístěna na webových stránkách Kraje Vysočina.

Výuka probíhá v „lesní učebně“ přímo v lese v nejbližším okolí školy či školky, kam za dětmi dorazí lesní pedagogové. Charakter a náplň výuky jsou přizpůsobeny věku dětí a jejich potřebám. Žáci za doprovodu lesních

pedagogů prochází lesem po předem naplánované trase, jejíž součástí jsou jednotlivá stanoviště s vhodnou tematikou (obnova, ochrana a výchova lesa, myslivost, zpracování dříví, apod.). Lesní pedagog konkrétní téma dětem přístupnou formou přiblíží, děti zapojí do vzájemné diskuze, zodpoví jim dotazy a vysvětlí nejasnosti. Součástí výkladu jsou vždy praktické ukázky přímo v terénu se skutečnými stroji, nástroji a zvířaty.

Foto: archiv OŽPZ

Činnost v roce 2014

Krajský úřad Kraje Vysočina, odbor životního prostředí a zemědělství se v rámci dnů lesní pedagogiky zúčastnil v roce 2014 lesní pedagogiky v Třešti pořádané pro širokou veřejnost při příležitosti Mezinárodní akademické soutěže v mysliveckém troubení a vábení jelenů ve dnech 28. a 29. března. Další akce lesní pedagogiky se konala 16. června ve Starém Ransku a byla pořádána na majetku Lesního družstva obcí Přibyslav. Akce se zúčastnily děti 1. – 5. tříd ZŠ Nové Veselí a ZŠ Radňovice. Dne 20. června proběhla ve Žďáře nad Sázavou akce, která byla pořádána na majetku Městských lesů ve Žďáře nad Sázavou pro děti 4. tříd základních škol. Této akce se účastnilo více jak sto dětí. Další akce lesní pedagogiky pořádaná při příležitosti odborného semináře v rámci projektu „Poznávej les všemi smysly“ proběhla na majetku Městských lesů Pelhřimov dne 24. září. Akce se účastnily děti ze ZŠ Pražská v Pelhřimově. Poslední akcí lesní pedagogiky v roce 2014 byl Den stromů, který se uskutečnil 22. října v Lesonicích u Moravských Budějovic ve zdejší oboře na majetku Lesů České republiky s.p. Této akce se účastnily děti ze základních škol z blízkého okolí a mateřská školka z Lesonic. Celkem téměř čtyři stovky dětí, které si prošly s

lesními pedagogy připravenou trasu a získaly nové znalosti o lese.

Zajímavosti okresu Třebíč

- okres Třebíč je rozdělen na tři správní území, které spadají pod obce s rozšířenou působností Třebíč, Náměšť nad Oslavou a Moravské Budějovice.
- celková rozloha okresu je 1463,07 km² a počet obyvatel je 113 330, na okrese se nachází 167 obcí, z toho 6 měst a 8 městysů (údaje z roku 2012)
- nejvyšším vrcholem je hora Mařenka (711 m n. m.) s rozhlednou. Hora se nachází v Brtnické vrchovině. Dalšími významnými vrcholy jsou: Zelený kopec u Mohelna (491 m n. m.) s rozhlednou Babylon, která je druhá nejstarší na Moravě, Pekelný kopec u Třebíče (563 m n. m.) s nově vystavěnou rozhlednou otevřenou v roce 2014, Smrček u Svatoslavi (671 m n. m.) nebo Kobylí hlava u Heraltic (686 m n. m.).
- okrese protéká řeka Jihlava, na které byla v letech 1970 – 1978 vybudována vodní nádrž Dalešice. Pod dalešickou nádrží je vodní nádrž Mohelno, která je zdrojem technologické vody pro jadernou elektrárnu Dukovany. Obě nádrže mají svoji vodní elektrárnu. Vodní elektrárna Mohelno byla postavena současně s přečerpávací vodní elektrárnou Dalešice. Dalešická přehrada pojme 127,3 mil. m³ vody. Celoročně funguje na dalešické přehradě pravidelná lodní doprava, neboť přehrada v zimě nezamrzá. Další řeky na okrese jsou Rokytná, Oslava, Chvojnice, Stařečský potok a Želetavka.
- nejzajímavější kulturní památky židovská čtvrť a židovský hřbitov společně s románsko-gotickou bazilikou sv. Prokopa se nacházejí přímo v okresním městě a pro jejich nadnárodní hodnotu byly v roce 2003 zapsány na seznam dědictví UNESCO.

Foto: archiv OŽPZ

Flora a lesní hospodářství

- celková výměra lesních pozemků na okrese Třebíč činí 38 917 ha, což je přibližně 26,6 % rozlohy okresu. V Kraji Vysočina je průměrná lesnatost 29,8 % a v celé České republice 33,9 % z čehož vyplývá, že okres Třebíč je podprůměrně lesnatý. V okrese převládají lesy jehličnaté se 79% zastoupením.
- mezi hlavní škodlivé činitele ohrožující lesní porosty patří podkorní hmyz na smrku a zvěř, z klimatických jevů jsou významnými faktory vítr, sníh a námraza. Z podkorního hmyzu dominuje lýkožrout smrkový (kůrovec). Z pravidelného měsíčního hlášení o napadení dříví kůrovcem jsou z Třebíčska uváděny nejvyšší hodnoty v Kraji Vysočina. Zvěř srnčí škodí na mladých stromech okusem, ve starších porostech zvěř jelení poškozuje stromy loupáním.
- nejzajímavějšími významnými přírodními lokalitami jsou národní přírodní rezervace Mohelenská hadcová step (59,23 ha), kde je k vidění skalnatý amfiteátr s významnou květenou a zvířenou vázanou na hadcový podklad, přírodní rezervace Hošťanka (54,10 ha) s výskytem autochtonní jedle bělokoré a nalezištěm bramboříku evropského, přírodní rezervace Údolí Oslavy a Chvojnice (2310 ha) vyniká kaňonovitým údolím se skalnatými svahy a teplomilnými porosty vegetace, přírodní památka Klučovský kopec (0,72 ha) je bohatou lokalitou koniklece lučního, přírodní památka Syenitové skály u Pocoucova (0,95 ha) jsou ukázkou přirozeného rozpadu syenitu, nebo přírodní památka Kralická obora (285,52 ha), která je oborou při náměšťském zámku a je zde možné zahlédnout pestrou mozaiku lesních porostů přirozené druhové skladby původních doubrav.
- mezi nejznámější památné stromy okresu patří Velký javor u Věstoňovic, Kapistránská lípa v Jemnici nebo Žižkův dub v Náměšti nad Oslavou.

Velký javor u Věstoňovic je javor klen, jehož stáří se odhaduje na 600 let, obvod kmene je 750 cm a je nejstarším a nejmohutnějším javorem v České republice. Říká se, že javor si za své sídlo zvolila víla (ochránkyně lesů), neboť byl v širém okolí nejkrásnějším stromem.

Kapistránská lípa v Jemnici je lípa srdčitá, jejíž stáří se odhaduje na 350 – 800 let, obvod kmene je odhadován na 500 – 900 cm. Podle pověsti byla tato lípa vysázena Eliškou Přemyslovnou v roce 1315, když na jemnickém hradě čekala na svého chotě Jana Lucemburského.

Žižkův dub v Náměšti nad Oslavou je dub letní, jehož stáří se odhaduje na 1000 let, obvod kmene je 1009 cm a je nejstarším dubem na Moravě. Dub nebyl uměle vysazen, ale pochází z původních doubrav, které zdejší krajinu pokrývaly a jsou dosud k vidění v náměšťské

oboře. Povídá se, že pod tímto dubem, stejně jako pod jinými v naší zemi, přenocoval Jan Žižka, když husitské vojsko dobývalo zdejší hrad, ale jenom o tomto dubu se vypravuje, že k němu slavný vojevůdce přivázel svého koně.

Foto: archiv OŽPZ

Fauna a myslivost

- podle statistiky k 31. 3. 2014 je v okrese Třebíč celková výměra honební plochy 135 010 ha, která je tvořena z 29 % lesní půdou, 67 % zemědělskou půdou, 1 % vodní plochou a 3 % plochy jsou ostatní pozemky.
- ve volné přírodě se ze spárkaté zvěře vyskytuje nejvíce srnec obecný, v menší míře daněk skvrnitý a ojediněle jelen evropský a muflon. Na celém území okresu se běžně v honitbách můžeme setkat s prasetem divokým, zajícem polním, jezevcem lesním, liškou obecnou a kunou skalní i lesní.
- oblohu nad okresem Třebíč brázdí nejčastěji káně lesní, jestřáb obecný, poštolka stěhovavá, krahujec obecný ojediněle sokol stěhovavý, z ostatních ptačích druhů krkavec velký, výr velký, vrána šedá, sojka obecná, straka obecná, čáp černý, holub hřivnáč nebo hrdlička divoká.
- u rybníků je k vidění kachna divoká, kachna březňáčka, čírka obecná, polák malý, lyska obecná, volavka popelavá, čáp bílý a v poslední době čím dál častěji je možné spatřit kormorána velkého způsobujícího velké škody v rybníčním hospodářství. Ze savců žijících u vodních ploch můžeme zahlédnout vydru říční, ondatru pižmovou, norka amerického a v poslední době narůstá i výskyt bobra evropského, který na řece Oslavě již má stálou populaci.
- v mezích a remízcích na zemědělských plochách je možné vidět bažanta obecného, koroptev polní nebo křepelku obecnou.

LESNÍ PEDAGOGIKA

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta dětí a mládeže

**ROK 2014
OKRES TŘEBÍČ**

Foto: archiv OŽPZ

„Jen to, o co se sám žák pokouší, padne na úrodnou půdu.“

(J. A. Komenský)

Krajský úřad Kraje Vysočina, odbor životního prostředí a zemědělství (OŽPZ)

